

Kickstart je toekomst!

Werkkwaliteiten op weg naar de arbeidsmarkt

Herman Van de Mosselaer
Peter David
Monique Bartholomeus
Elke Denoo
Ine Janssens

Voormiddag

- ▶ **Algemene intro**
Waarom? Wat?
- ▶ **Website en materialen**
- ▶ **Digitale tool**
- ▶ **Aan de slag...**
Hoe? Organisatorisch en pedagogisch
Praktijkervaringen

Namiddag

- ▶ **Start 2 coach**

ESF-project

Innovatie: 01-04-12 tot 31-03-2014

Disseminatie: 01-04-14 tot 31-03-15

Gevalideerd
ESF-product

12 pilootscholen

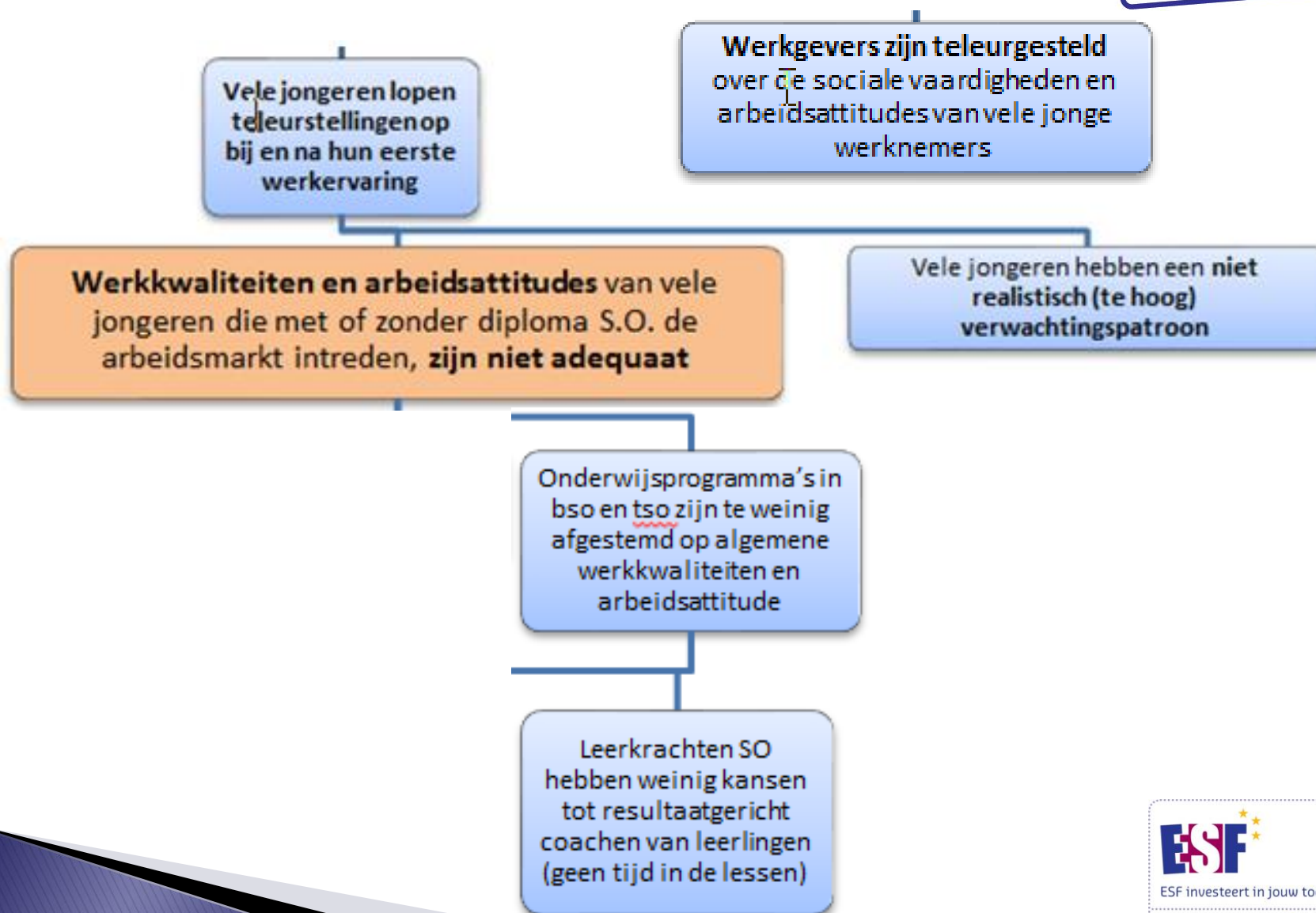
Pilootscholen

- ↗ Atheneum Hoboken, Antwerpen
- ↗ De Wijnpers, Leuven
- ↗ GO! Campus Genk ALTEA
- ↗ Heilig Graf, Turnhout
- ↗ Koninklijk Technisch Atheneum Wollemarkt, Mechelen
- ↗ Provinciaal Instituut voor Technisch Onderwijs, Stabroek
- ↗ Sint-Jozefinstituut, Kontich
- ↗ Stedelijk Lyceum Cadix, Antwerpen
- ↗ Stedelijk lyceum Olympiade (Leonardo Lyceum SITO 5), Antwerpen
- ↗ Technisch Heilig-Hartinstituut, Tessenderlo
- ↗ Technisch Instituut Sint-Carolus, Sint-Niklaas
- ↗ Vrij Technisch Instituut, Deinze

Wat kunnen we doen?

Kickstart je toekomst!'

- ▶ *Vlaanderen een werkbaar instrument geven*
- ▶ *dat de **werkkwaliteiten** van iedere **jongere in kaart brengt**;*
- ▶ *dat elke jongere van een **persoonlijk coachingsplan** voorziet;*
- ▶ *dat **begeleiders** en **trajectcoaches** een **draaiboek** aanreikt;*
- ▶ *zodat elke jongere een coaching op maat krijgt in voorbereiding op zijn eerste werkervaring.*

Finale doelgroep

- ↗ **Leerlingen 5, 6, 7 bso/tso + CLW's en CDO's**
die na S.O. gaan werken
 - alle studierichtingen
 - harde en zachte sector
 - jongens en meisjes
- ↗ **Jonge werkzoekenden**
met of zonder diploma secundair onderwijs

Bij uitbreiding:

- Lln. 6 aso die gaan werken
- Studenten hbo5

Begeleiders

- ▶ **Leerkrachten 5, 6, 7 bso/ tso**
 - alle studierichtingen, harde en zachte sector
 - PAV, PV, TV en stagebegeleiders
 - directies, coördinatoren, leerloopbaanbegeleiders
 - alle netten, alle provincies
- ▶ **Consulenten uit de dienstverlening**
 - Coaches, trajectbegeleiders,...
 - Randstad, Levanto, VDAB, ...

Bij uitbreiding: chefs, seniors, mentoren,
coaches in bedrijven

Welke werkkwaliteiten?

Ontwerp na literatuurstudie en focusgesprekken

Werkorganisatie	werk zien, prioriteiten stellen, plannen, geen tijd verliezen
Beroepsethiek	voorkomen (o.m. gepaste kledij), aanwezigheid (en stiptheid), taakgerichtheid, respect voor diversiteit
Groeipotentieel	inzicht in problemen en oplossingen ervan (resultaatgerichtheid), geïnteresseerd (luisteren, gericht op bijleren), niet bij de pakken blijven zitten
Samenwerken	beleefd gedrag, helpen, aanmoedigen, samen oplossingen zoeken...
Communicatie	luister- en spreekvaardigheden, inlevingsvermogen, assertiviteit

Belangrijke bron:

Vlaams
competentiewoordenboek

Criteria:

- generiek
- belangrijk/ in alle sectoren
- coachable

Welke werkkwaliteiten?

Inspiratie bij 17 bestaande gevalideerde schalen (1)

Werkorganisatie

- Organizing time and priorities, Fox & Grams, 2007
- Time management, Britton & Tesser, 1991

Beroepsethiek

- Diversity attitude, Moely et al., 2002
- Physical appearance, Fox & Grams, 2007
- Dependability, Fox & Grams, 2007

Groeipotentieel

- Problem solving, Fox & Grams, 2007
- Moely et al., 2002
- Willingness to learn, Fox & Grams, 2007
- Resilience, Scholten et al., 2011

Welke werkkwaliteiten?

Inspiratie bij 17 bestaande gevalideerde schalen (2)

Samenwerking

- ▶ Interpersonal skills, Fox & Grams, 2007
- ▶ Teamwork, Fox & Grams, 2007

Communicatie

- ▶ Responding – Processing – Sensing (Active listening), Drollinger et al., 2006
- ▶ Assertiveness, Galassi et al., 1974
- ▶ Empathy / taking perspective, Decorte et al., 2007
- ▶ Non verbal communication, Dockrell, 1988

Constructie vragenlijst

- ↗ Vertaling van schalen
- ↗ Items voorgelegd aan 37 leerkrachten
- ↗ Proefafnames: luidop commentaar van 26 leerlingen en 5 starters op de arbeidsmarkt
- ↗ Totaal 99 items in 14 schalen
+ 11 m.b.t. sociale wenselijkheid
- ↗ Piloten in scholen: 826 lln. + 456 lln.
- ↗ Piloot in werkveld: 269 deelnemers (226 jongeren)

Validering en normering

- Exploratieve + confirmatorische factoranalyse
- Interne consistentie analyse
- Convergente en divergente validiteit
- Normering via inschatten van scores van grensjongeren op basis van **profielen**
- Grensscores toegepast op data
 - 826 leerlingen / 12 scholen, vele sectoren
 - 226 jongeren / werkveld
- Stabiliteit scholen versus werkveld

Welke werkkwaliteiten?

Na constructie vragenlijst (41 à 47 items)

Beroepsvaardigheden

- ↗ Planning en prioriteiten (*)
- ↗ Samenwerking
- ↗ Voorkomen
- ↗ Betrouwbaarheid en stiptheid
- ↗ Probleemoplossend vermogen
- ↗ (Houding t.a.v. diversiteit *)

Communicatievaardigheden

- ↗ Luistervaardigheden
- ↗ Inlevingsvermogen
- ↗ Assertiviteit

Definitie voor elke werkkwaliteit

Voorbeeld: Betrouwbaarheid & stiptheid

- ▶ op tijd komen;
- ▶ fier zijn op het werk dat ze afleveren;
- ▶ vertrekken niet te vroeg / respecteren werkuren;
- ▶ respecteren beroepsgeheim;
- ▶ zijn loyaal t.o.v. collega's en werkgever;
- ▶ zijn eerlijk (diefstal, iets fout gelopen);
- ▶ vertonen betrokkenheid (zoals extra taken opnemen of overuren doen);
- ▶ werken taken af;
- ▶ gebruiken verantwoordelijkheden/gunsten maar misbruiken ze niet;
- ▶ trachten om het imago van het bedrijf niet te schaden.

Ervaringsdeskundigen: onderwijs / werkveld

Normering / vb. betrouwbaarheid

Kickstart
je toekomst!

Onkunde

Met
ondersteuning

Zelfstandig

Betrouwbaarheid

<i>nr.</i>	<i>vraag</i>	<i>Score ronde 1</i>	<i>Score ronde 2</i>
1	Na mijn pauzes ga ik op tijd weer aan het werk.		
2	Ik hou me aan de afgesproken werktijden.		
3	Ik ben altijd op tijd op het werk.		
4	Als ik een fout maak op het werk, geef ik dat toe.		

Onvoldoende

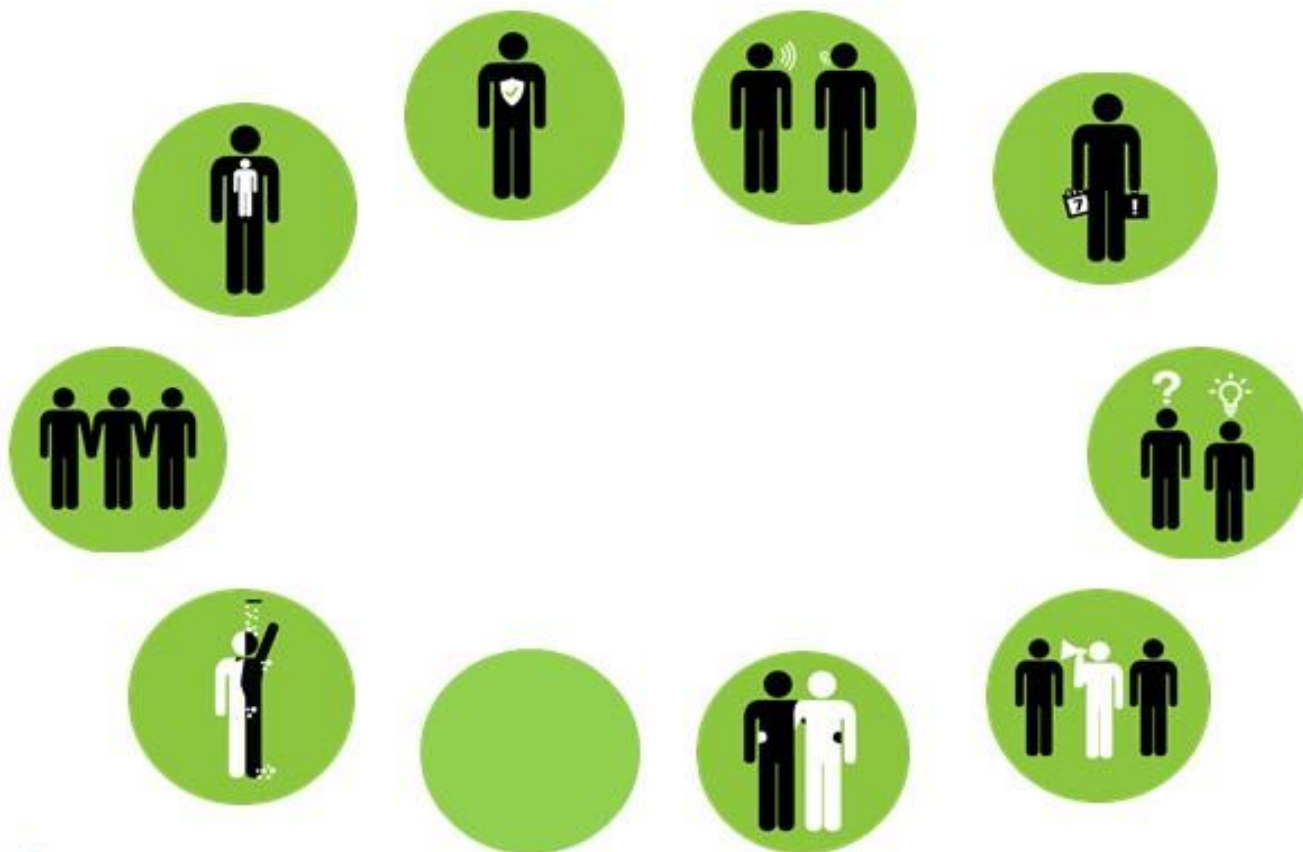
Basisgroep

Gevorderden

Ervaringsdeskundigen: onderwijs / werkveld

Generieke werkkwaliteiten

1. Planning en prioriteiten
2. Samenwerking
3. Voorkomen
4. Betrouwbaarheid en stiptheid
5. Probleemoplossend vermogen
6. Diversiteit

7. Luistervaardigheden
8. Inlevingsvermogen
9. Assertiviteit

↗ Welke van deze werkkwaliteiten heb jij nodig in je werksituatie?

↗ Toen jij in “het middelbaar” zat:

- ❖ jouw sterke werkkwaliteit(en)?
- ❖ op welke gebieden was je nog “jong”?
- ❖ over welke van deze werkkwaliteiten kreeg je feedback?
- ❖ bij welke werd je gecoacht?

↗ En nu?

- ❖ Hoe begeleid je jongeren op dit vlak?
- ❖ Welke mogelijkheden zie je?

Product(en)

Kickstart-instrument

- I-kick
- Class-kick / Work-kick

katalysator

leer- en
ontwikkelingsproces
van
leerlingen / jongeren

Toolbox met
...o.m. spelfiches
Handleidingen

coaching

Waarderende coachingsvisie

- ▶ Vanuit sterkten en mogelijkheden
- ▶ Concrete feedback
- ▶ Actiegerichte feedforward/ met tips
- ▶ Leerlingen geven zelf hun begeleiders al dan niet inzage geven in hun resultaten

Opzet Kickstart-instrument

Vragenlijst + onmiddellijke feedback
geven leerlingen/jongeren en hun begeleiders:

- ↗ een ***'work-ready-profiel'***
= overzicht van cruciale werkkwaliteiten
met een aanduiding over de mate waarin zij
reeds over deze werkkwaliteiten beschikken;
- ↗ met **concrete feedback en feedforward, tips
en tools** bij elk van werkkwaliteiten
- ↗ = **duidelijke en bevattelijke info**
met **waarderende toelichting**

Bouw aan je toekomst: geef je loopbaan een Kickstart!

Naam: Peter David

Groep: Groep september 2014

Instelling: Demo onderwijs

Datum: 16/03/2015

Beste Peter

Dit is jouw I-kick. Je krijgt een overzicht van algemene werkkwaliteiten die werkgevers belangrijk vinden. Kijk naar de batterijen en ontdek waar je al goed in bent! Ga aan de slag om je werkkwaliteiten verder te ontwikkelen.

Beste

Hier kan je ook gepersonaliseerd naar jouw doelgroep een tekstje toevoegen.

Groeten

Het Kickstartteam

Planning & prioriteiten

Samenwerking

Voorkomen

Betrouwbaarheid &
stiptheid

Probleemoplossend
vermogen

Luistervaardigheden

Inlevingsvermogen

Assertiviteit

BETROUWBAARHEID & STIPTHEID

Wat is dit ?

Betrouwbaarheid & stiptheid is het naleven van gemaakte werkafspraken en eerlijkheid op de werkvloer.

Wie ben jij ?

Er zijn afspraken en daar moet je je aan houden. Je komt vaak te laat en je pauzes lopen soms wat uit. Als je een vergissing maakt, geef je dat niet altijd toe.

Tips

1. Respecteer je eigen (werk)materiaal en dat van het bedrijf.
2. Verwittig als je te laat komt of als je afwezig zal zijn.
3. Hou je aan afgesproken tijdstippen.

Zin in meer?

INLEVINGSVERMOGEN

Wat is dit ?

Inlevingsvermogen is zich inleven in de situatie van een ander en aanvoelen wat niet luidop gezegd wordt.

Wie ben jij ?

Je bent geïnteresseerd in de gevoelens van andere mensen. Je ziet wat er omgaat in anderen. Het is voor jou gemakkelijker als je een bepaalde situatie zelf al meemaakte. Wat mensen echt belangrijk vinden, onthou je.

Tips

1. Vraag meer uitleg als iemands lichaamstaal je doet twijfelen.
2. Durf af te gaan op je gevoel en leef je spontaan in de ander in.
3. Toon wat meer inlevingsvermogen naar mensen die je minder goed kent.

Zin in meer?

PROBLEEMOPLOSSEND VERMOGEN

Wat is dit ?

Probleemoplossend vermogen gaat over het inzicht kunnen verwerven in de oorzaken van problemen en hun oplossingen.

Wie ben jij ?

Jij lost vlot problemen op. En loopt er toch iets mis, dan vind je ook daar weer een oplossing voor.

Tips

1. Je bent creatief bij het oplossen van problemen.
2. Jouw oplossingsgericht denken is duidelijk een meerwaarde. Verlies de tijd niet uit het oog en hou je goed bij de kern van de zaak.
3. Hoor je dat een ander een probleem heeft? Kijk even of je de andere op weg kan helpen! Je maakt je collega gelukkig en je leert er zelf nog uit. Zo versterk je nog eens je talent van oplossingsgericht denken.

Zin in meer?

ESF investeert in jouw toekomst

Class-kick

Instelling:

Groep:

Uitgenodigd: 15

Deelgenomen: 15

Begeleiders:

Legende

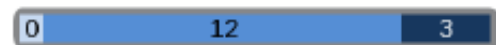

BEROEPSVAARDIGHEDEN

Planning & prioriteiten

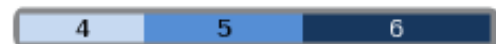
Samenwerking

Voorkomen

Betrouwbaarheid & stiptheid

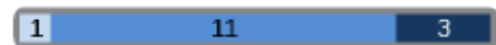

Probleemoplossend vermogen

COMMUNICATIEVAARDIGHEDEN

Luistervaardigheden

Inlevingsvermogen

Assertiviteit

De wereld is eng en
ondrooggrondelijk voor wie slechts
één bril op zet. Gebruik meerdere
kleurenbrillen. (Prof. Baeck)

Buiten je eigen leefwereld durven treden...
(Vincent Kompany)

Effecten voor begeleiders

↗ bewuster zicht op werkkwaliteiten

- algemeen
- van jongeren die ze begeleiden

↗ handvaten om leerlingen/jongeren

- te stimuleren tot reflectie
- waarderend en resultaatgericht te coachen

↗ krachtig hulpmiddel bij loopbaanbegeleiding

Effecten voor leerlingen/jongeren

↗ zien in dat

- de relatie tussen diploma en werk in de huidige arbeidsmarkt geen één op één-relatie is
- dat werkgevers werkkwaliteiten verwachten

↗ beter zicht op

- werkkwaliteiten die van belang zijn
- eigen werkkwaliteiten/arbeidsattitudes

↗ reflecteren over eigen kwaliteiten/motieven

↗ resultaatgerichte inzet

Effecten voor ln./jongeren (2)

↗ **zetten stappen in de richting van het ontwikkelen van arbeidsidentiteit**

↗ **ontwikkelen**

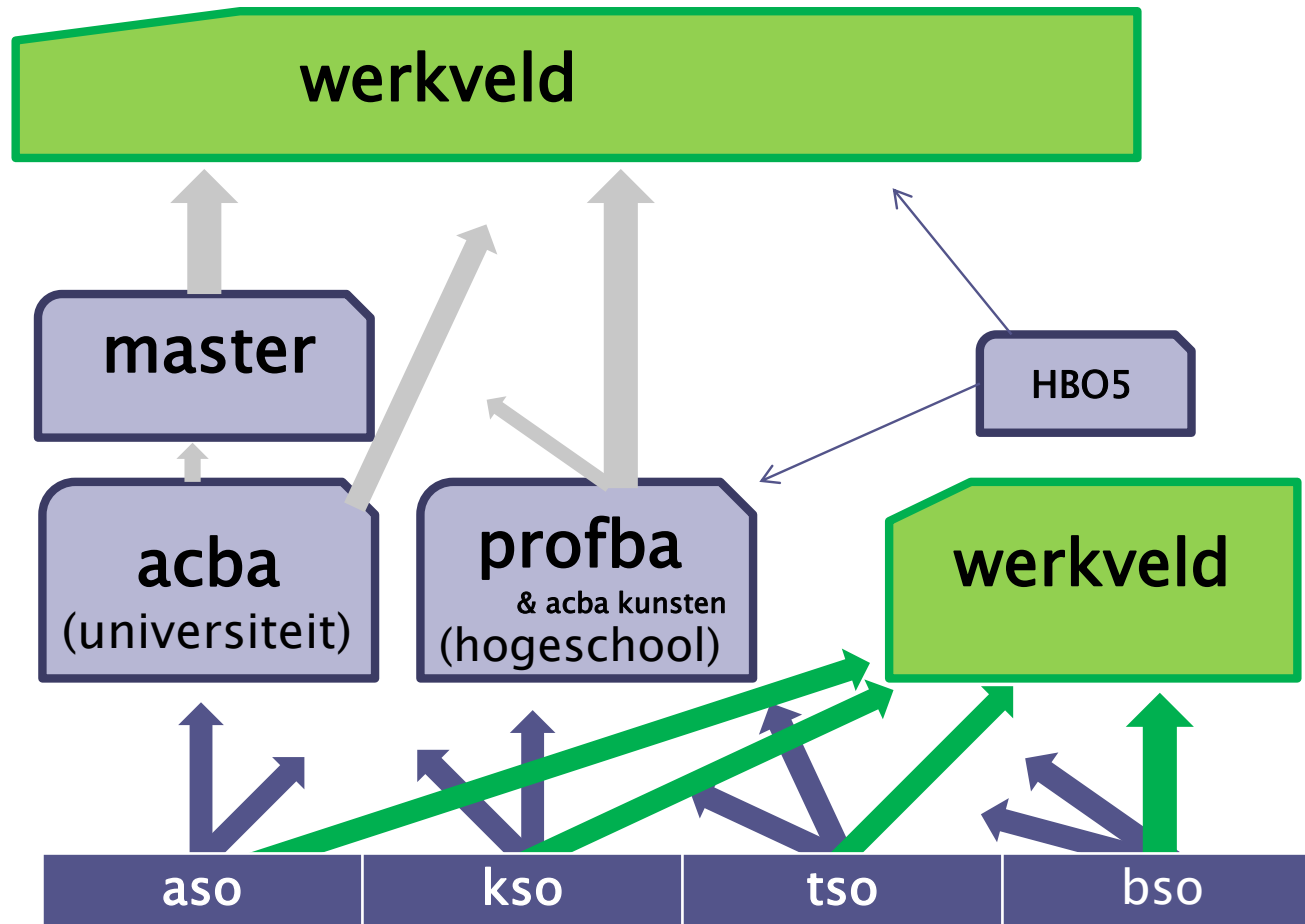
- een positief, realistisch zelfbeeld
- ontwikkelen voor zichzelf een toekomstperspectief

Zonder inbedding in de werking van de school of van de dienstverlening blijven deze effecten eerder beperkt.

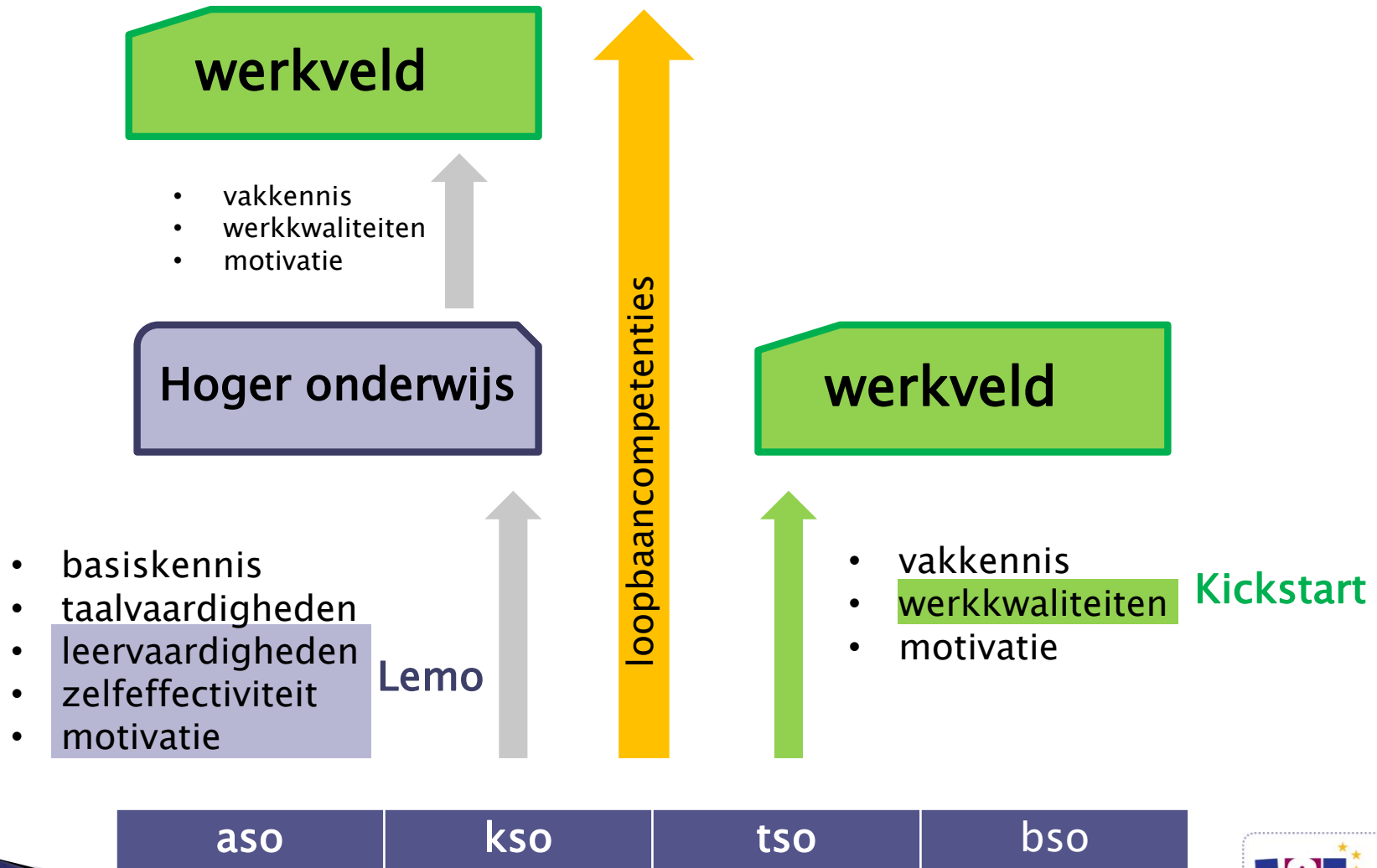
Met begeleidend coaching kan er meer gerealiseerd worden.

Wat na secundair onderwijs?

arbeidsidentiteit

FEEDBACKRAPPORT

Leerstijl-en motivatietest(Lemo)

Overgang naar hoger onderwijs

Naam: [REDACTED]
Instelling: K.A. Hoboken
Groep: 5 aso
Datum afname: 08-11-2012

Beste [REDACTED]

Onlangs heb je de Lemo-vragenlijst ingevuld. Op basis van je antwoorden krijg je nu informatie over je studiemotivatie en je leervaardigheden.

Hoe je gemotiveerd bent, is bepalend voor je resultaten. Ook je manier van studeren heeft een belangrijke invloed op je studiesucces. De combinatie van leervaardigheden of leercompetenties is voor iedereen anders en noemen we je leerpatroon. Onderzoek toont aan dat je succesvol studeert als je best over een waaier van leervaardigheden beschikt.

Dit is jouw top 3 van leer-sterkten:

→ Willen studeren

→ Zelfsturing

→ Analyseren

Jij bent goed in:

1. Willen studeren

Wat wil dat zeggen?

Studeren omdat je het zelf helemaal wilt. Je eigen interesse is je grootste drijfveer.

Wat doe je dan?

Je bent geïnteresseerd om steeds nieuwe dingen te leren kennen. Je bent leergierig. Je studeert omdat je hierdoor in het latere leven je verder kunt ontplooiën in je professionele leven. Je neemt je studieproces in eigen handen omdat je leren waardevol vindt.

2. Analyseren

Wat wil dat zeggen?

Je leerstof in bevattelijke stukken opdelen en die stap voor stap verwerken. (De verwerking in dit leerproces kan op verschillende manier gebeuren: schema's, mindmaps,...)

Wat doe je dan?

Grote stukken leerstof deel je in kleinere stukjes en je bestudeert dit stuk per stuk nauwgezet. Je bekijkt de onderdelen van een bewijsvoering of een theorie stap voor stap. Je schrijft dat soms nog eens uit. Je bestudeert de leerstof punt per punt en pas als je dat stuk begrijpt ga je naar het volgende onderdeel. Begrijp je het niet dan ga je op zoek naar het deelaspect dat je niet begrijpt.

3. Concreet verwerken

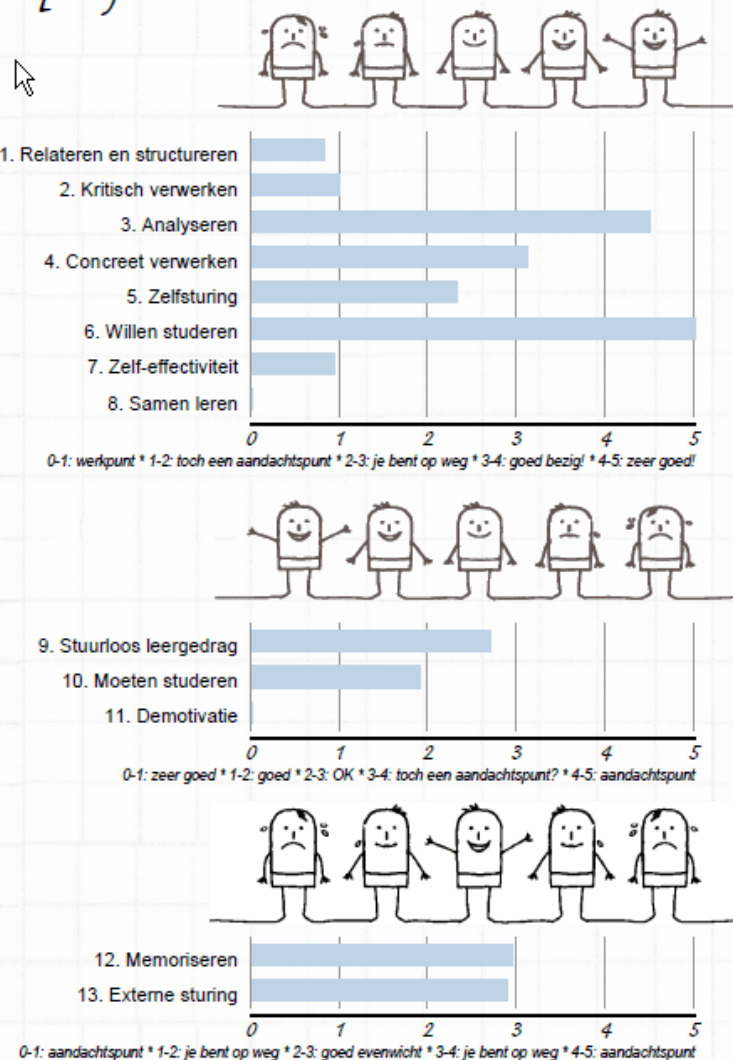
Wat wil dat zeggen?

Leerstof koppelen aan je eigen leefwereld.

Wat doe je dan?

Je verwerkt de leerstof door verbanden te zoeken met de eigen leefwereld en eigen ervaringen buiten de school (dagelijks leven, hobby's, reizen...). Zo onthoud je de leerstof ook gemakkelijker. Je gebruikt de kennis van je studie regelmatig om praktische problemen op te lossen of om vragen van buiten de school te beantwoorden. Je interesseert je vooral voor de praktisch bruikbare onderdelen van de cursus.

Jouw leerprofiel:

Toelichting bij jouw leervaardigheden en studiemotivatie:

Waarover gaat dit?

Jouw score:

Toelichting bij deze score:

Tips:

4. Concreet verwerken

Leerstof koppelen aan je eigen leefwereld.

3.11

Je bent iemand die graag inzicht krijgt door de leerstof toe te passen op je eigen leven. Je ziet het verband tussen de leerstof en de wereld daaromheen. Dat kan je nog versterken. Probeer je leerstof niet uitsluitend op eigen ervaringen toe te passen, maar durf die ook in een ruimere context te zien. Eigen voorbeelden worden extra waardevol als ze ook realistisch of 'uit het leven gegrepen zijn'. Dan komt je cursus tot leven en blijft de inhoud veel langer hangen.

Zoek voorbeelden uit het dagelijks leven die verband houden met wat je hebt geleerd. Vraag voorbeelden aan je leerkracht. Breng je persoonlijke ervaringen in verband met de leerstof en de leerdoelen. Als je een boek leest, een film bekijkt, een museum bezoekt, ... probeer dan toepassingen of verbanden te zien vanuit wat je geleerd hebt. Meer tips? klik [hier!](#)

5. Zelfsturing

De eigen organisatie van je studieproces (wanneer en hoe je studeert). Je eigen werk- en studieplanning opmaken en die waar nodig bijsturen om tekorten weg te werken en maximale resultaten te bereiken.

2.32

Je schat jezelf al behoorlijk goed in. Bovendien heb je de bedoeling om je leerproces zelfstandig bij te sturen. Dat is natuurlijk niet altijd even gemakkelijk. Durf jezelf kritisch te bekijken als resultaten tegenvallen en je planning dus niet het verwachte resultaat oplevert. Dat is het ogenblik waarop jij nog sterker kan worden in de organisatie van je eigen leerproces. Stel een realistisch tijdsschema op. Vraag je regelmatig af of je nog wel goed bezig bent. Probeer inzicht te krijgen welke leerstijlen en technieken voor jou het best werken bij bepaalde vakken. Wees zo slim om ze strategisch toe te passen. Aarzel niet om leerkrachten of studiebegeleiders feedback te vragen over jouw planning. Hun reacties zullen jouw zelfsturing altijd in de goede richting laten ontwikkelen!

Stel een to-do-lijstje op voor de komende dag/week/... Als je een stuk leerstof niet goed begrijpt: ga dan op zoek naar antwoorden in andere teksten die met de leerstof te maken hebben, in boeken of op websites. Op welke uren van de dag studeer jij het meest efficiënt? Richt je planning daarop. Meer tips? Klik [hier!](#)

6. Willen studeren

Studeren omdat je het zelf helemaal wilt. Je eigen interesse is je grootste drijfveer.

5.00

Proficiat! Dit is jouw kracht! Je bent enorm gemotiveerd. Je zit heel vaak achter je boeken omdat je echt graag wil studeren, uit interesse... Je studierichting sluit volledig aan bij je capaciteiten en interesses, en dat is heel goed nieuws. Zo kan je ook al een ruw idee vormen over je mogelijkheden in het hoger onderwijs. Motivatie is de broodnodige motor achter elk mechanisme van een leerproces. Zelfs bij een minder resultaat blijf je gemotiveerd om het een volgende keer beter te doen. Die moed en inzet zijn te bewonderen.

Wissel studeren van saaier delen voldoende af met interessantere delen en vakken die je meer boeien. Focus je op een factor die jou nu motiveert. (bv. interessante leerstof, vakantie zonder studeren, diploma...). Houd eens alle consequenties van verder studeren voor ogen voor later (financieel, status, sociaal, promotiekansen, arbeidskansen, zelfbeeld...). Wat motiveert je?